

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง สภาพการรับรู้ และการปฏิบัติตามนโยบายการศึกษาภายใต้กรอบปฏิรูป การศึกษาทศวรรษที่สอง (2552 – 2561) ตามความคิดเห็นของครู และผู้บริหาร สำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภาคพื้นดิน เขต 2 ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนลำดับ ต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาภาคพื้นดิน เขต 2 ซึ่งมีทั้งหมด 175 โรงเรียน จำนวน 1,892 คน ประกอบด้วยผู้บริหาร โรงเรียน 194 คน และครูผู้สอน 1,698 คน(สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาภาคพื้นดิน เขต 2. 2553: 2) จำแนกเป็น
  - 1.1 ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 194 คน จำแนกเป็น
    - 1.1.1 ผู้บริหารสถานศึกษาขนาดใหญ่ จำนวน 40 คน
    - 1.1.2 ผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก จำนวน 154 คน
  - 1.2 ครู จำนวน 1,698 คน จำแนกเป็น
    - 1.2.1 ครู โรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 318 คน
    - 1.2.2 ครู โรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 1,380 คน
2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครู กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดย เทียบ จำนวนจากตารางของ เกรจซี่ และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) (บุญชม ศรีสะอาด. 2545ก : 45) ได้ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 127 คน และครู จำนวน 313 คน รวมทั้งสิ้น 440 คน จากนั้นทำการสุ่มแบบชั้นตามสถานภาพ และขนาดโรงเรียน โดยกำหนดสัดส่วน

บัญญัติไตรยางศ์ แล้วดุ่มอย่างง่าย โดยการเขียนชื่อจับฉลาก ได้กลุ่มตัวอย่างตามจำนวนที่
ต้องการ ปรากฏดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนประชากร และกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอำเภอ

ลำดับ	อำเภอ	ประชากร			กลุ่มตัวอย่าง		
		ผู้บริหาร	ครูผู้สอน	รวม	ผู้บริหาร	ครูผู้สอน	รวม
1	ยางตลาด	71	688	759	47	126	173
2	ห้วยเม็ก	32	264	296	21	49	70
3	หนองกุงศรี	49	358	407	32	68	100
4	ท่าคันโท	24	217	241	15	39	54
5	ฆ้องชัย	18	171	189	12	31	43
รวม		194	1,698	1892	127	313	440

ตารางที่ 2 จำนวนประชากร และกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามขนาด

ลำดับ	อำเภอ	สถานศึกษาขนาดใหญ่				สถานศึกษาขนาดเล็ก				รวมกลุ่ม ตัวอย่าง
		ผู้บริหาร		ครูผู้สอน		ผู้บริหาร		ครูผู้สอน		
		ประ ชากร	กลุ่ม ตัวอย่าง	ประ ชากร	กลุ่ม ตัวอย่าง	ประ ชากร	กลุ่ม ตัวอย่าง	ประ ชากร	กลุ่ม ตัวอย่าง	
1	ยางตลาด	20	10	92	23	51	37	586	108	178
2	ห้วยเม็ก	4	2	48	8	28	19	216	39	68
3	หนองกุงศรี	6	3	68	10	43	29	300	55	97
4	ท่าคันโท	10	5	110	20	14	10	107	19	54
5	ฆ้องชัย	-	-	-	-	18	12	171	31	43
รวม		40	20	318	61	154	107	1,380	252	440

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการรับรู้ และการปฏิบัติ ตามนโยบายการศึกษาภายใต้กรอบปฏิรูปการศึกษาศตวรรษที่ สอง (2552 – 2561) ของ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากแนวคิด ทฤษฎีและผลงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามแบบสำรวจรายการ (Checklist) ถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการรับรู้ และการปฏิบัติ ตามนโยบายการศึกษาภายใต้กรอบปฏิรูปการศึกษาศตวรรษที่ สอง (2552 – 2561) ของ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 แบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือระดับ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ความคิดเห็น และข้อเสนอแนะทั่วไป เป็นแบบปลายเปิดรายละเอียดเสนอไว้ในภาคผนวก

2. แบบสัมภาษณ์กลุ่ม แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้นของผู้สัมภาษณ์

ตอนที่ 2 ข้อสัมภาษณ์เกี่ยวกับ สภาพการรับรู้ และการปฏิบัติตามนโยบาย การศึกษาภายใต้กรอบปฏิรูปการศึกษาศตวรรษที่สอง (2552 – 2561) ใน 4 ประเด็นหลัก ได้แก่ 1)ท่านรับรู้ นโยบายการศึกษาภายใต้กรอบปฏิรูปการศึกษาศตวรรษที่สอง (2552 – 2561) ในช่องทางใด 2)เมื่อท่านรับรู้ นโยบายการศึกษาภายใต้กรอบปฏิรูปการศึกษาศตวรรษที่สอง (2552 – 2561) แล้วท่านมีแนวทางปฏิบัติอย่างไร 3)จากการปฏิบัติตามนโยบาย การศึกษาภายใต้ กรอบปฏิรูปการศึกษาศตวรรษที่สอง (2552 – 2561) ท่านมีปัญหา และอุปสรรค อย่างไร 4)จากปัญหาการปฏิบัติตามนโยบาย การศึกษาภายใต้กรอบปฏิรูปการศึกษาศตวรรษที่สอง (2552 – 2561) ท่านคิดว่ามีแนวทางแก้ไขปัญหาและอุปสรรคอย่างไร ดังรายละเอียดเสนอไว้ใน ภาคผนวก

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการศึกษานี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้าง

แบบสอบถามตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร ตำรา หลักการ ทฤษฎี และงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง
2. ศึกษาวิธีสร้างแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า โดยใช้กรอบปฏีรูปการศึกษาทศวรรษที่สอง (2552 – 2561) 4 ด้าน
3. ประมวลความรู้ และข้อมูลที่ได้มาสร้างแบบสอบถามตามกรอบความคิด
4. นำแบบสอบถามฉบับร่าง เสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อพิจารณาตรวจสอบแก้ไขเนื้อหาและสำนวนภาษาที่ใช้ตลอดจนความถูกต้อง เหมาะสม ของแบบสอบถามแล้วนำมาแก้ไขปรับปรุงตามที่อาจารย์ที่ปรึกษาเสนอแนะ
5. นำแบบสอบถามเสนอผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ ตรวจสอบความตรงด้านเนื้อหา (Content Validity) จำนวน 3 ท่าน คือ
  - 5.1 นายสุรเชษฐ์ พลละเอ็น รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 วุฒิ ศษ.ม. การบริหารการศึกษา เชี่ยวชาญด้านการบริหาร การศึกษา
  - 5.2 นายคำปุ่น ภูเงิน ผู้อำนวยการ โรงเรียนท่าคันโทวิทยาคาร วุฒิ คม. การบริหารการศึกษา เชี่ยวชาญด้านการบริหารการศึกษา และเชี่ยวชาญด้านภาษา
  - 5.3 นายวัชรินทร์ ศรีเนตร ครู โรงเรียนบ้านหนองแขง วุฒิ คม. กณิตศาสตร์ เชี่ยวชาญ ด้าน สถิติ การวัดผลการศึกษา
6. ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถาม ตามคำแนะนำและผลการประเมินของ ผู้เชี่ยวชาญ
7. นำแบบสอบถาม ไปทดลองใช้ (Try Out) กับบุคลากรที่ปฏิบัติงานใน โรงเรียนบ้านหนองแขง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ซึ่งไม่ใช่ โรงเรียนที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ จำนวน 30 คน
8. วิเคราะห์คุณภาพแบบสอบถาม โดย
  - 8.1 วิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามเป็นรายข้อ โดยวิธีสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายแบบเพียร์สัน (Karl Pearson) (บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 97) ผลการวิเคราะห์ พบว่าแบบสอบถามมีค่าอำนาจจำแนกทั้งฉบับ เท่ากับ 0.75
  - 8.2 วิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม หาโดยสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha - Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ผลการวิเคราะห์พบว่าแบบสอบถามมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ 0.93

9. จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์แล้วนำไปเก็บข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. ขอนหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ถึงผู้อำนวยการสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน โรงเรียนในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2
2. นำหนังสือขอความอนุเคราะห์ ในการเก็บรวบรวมข้อมูล พร้อมแบบสอบถาม ไปขอความร่วมมือ ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหาร และคณะครู ในสถานศึกษาชั้น พื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2
3. ผู้ศึกษาเก็บรวบรวมแบบสอบถามกลับคืนด้วยตนเอง โดยดำเนินการระหว่าง วันที่ 20 มิถุนายน 2554 ถึงวันที่ 30 สิงหาคม 2554

การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามทุกฉบับที่ได้รับคืน
2. ตรวจสอบให้คะแนนการตอบแบบสอบถาม โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนเหมือนกันทั้งฉบับดังนี้

คะแนน 5 หมายถึง การรับรู้/การปฏิบัติอยู่ในระดับ มากที่สุด

คะแนน 4 หมายถึง การรับรู้/การปฏิบัติอยู่ในระดับ มาก

คะแนน 3 หมายถึง การรับรู้/สภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับ ปานกลาง

คะแนน 2 หมายถึง การรับรู้/สภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับ น้อย

คะแนน 1 หมายถึง การรับรู้/สภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับ น้อยที่สุด

3. วิเคราะห์ข้อมูลโดยเครื่อง ไมโครคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ดังนี้

ข้อมูลในตอนต้นที่ 1 เกี่ยวกับสถานภาพโดยทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามมา แจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ (Percentage)

ข้อมูลในตอนต้นที่ 2 การดำเนินงานเกี่ยวกับสภาพการรับรู้ และการปฏิบัติตาม นโยบายการศึกษาภายใต้กรอบปฏิรูปการศึกษาทศวรรษที่ สอง (2552 – 2561) ของโรงเรียนใน

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 โดยการหาค่าเฉลี่ย และส่วน
เบี่ยงเบนมาตรฐาน แปลความหมายของค่าเฉลี่ย โดยกำหนดเกณฑ์ ดังนี้(บุญชม ศรีสะอาด.

2545ช : 103)

ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
4.50 - 5.00	สภาพการรับรู้/สภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับ มากที่สุด
3.50 - 4.49	สภาพการรับรู้/สภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับ มาก
2.50 - 3.49	สภาพการรับรู้/สภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับ ปานกลาง
1.50 - 2.49	สภาพการรับรู้/สภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับ น้อย
1.00 - 1.49	สภาพการรับรู้/สภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับ น้อยที่สุด

วิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับ สภาพการรับรู้ และการปฏิบัติตามนโยบายการศึกษา
ภายใต้กรอบปฏิรูปการศึกษาทศวรรษที่ สอง (2552 – 2561) ตรวจสอบสมมติฐานระหว่างกลุ่ม
ผู้บริหาร กับ กลุ่มครูผู้สอน และขนาดของสถานศึกษา และประสบการณ์ โดยใช้การทดสอบค่า
ที (t-test แบบ Independent) และทดสอบ F – test (One-way ANOVA) แล้วนำเสนอผลการ
วิเคราะห์ข้อมูลในรูปตารางประกอบคำบรรยาย (บุญชม ศรีสะอาด. 2545ช : 99)

ข้อมูลเชิงคุณภาพ

ข้อมูลในตอนที่ 3 ของแบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์กลุ่ม

1. การจัดการทำข้อมูล นำข้อมูลที่ได้จากตอนที่ 3 และแบบสัมภาษณ์กลุ่ม
มาตรวจสอบความถูกต้อง จัดกลุ่มของข้อมูล การตรวจสอบแบบหลายมิติ (Triangulation) และ
เชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มของข้อมูล

2. การวิเคราะห์หาค่าความถี่ของข้อมูล ที่ได้จาก ตอนที่ 3 และแบบ
สัมภาษณ์กลุ่ม นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล โดยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ

1.1 หาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามเป็นรายข้อ (Item – total Correlation)

โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่าย (Simple Correlation) ตามวิธีแบบเพียร์สัน Pearson)

(บุญชม ศรีสะอาด. 2545ช : 97)

$$t = \frac{\bar{X}_H - \bar{X}_L}{\sqrt{\frac{S_H^2 + S_L^2}{N}}}$$

เมื่อ	t	แทน	อำนาจจำแนก
	$\bar{X}_H$	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มสูง
	$\bar{X}_L$	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มต่ำ
	S_H^2	แทน	ความแปรปรวนของกลุ่มสูง
	S_L^2	แทน	ความแปรปรวนของกลุ่มต่ำ
	N	แทน	จำนวนคนในกลุ่มสูงหรือกลุ่มต่ำซึ่งมี

จำนวนเท่ากัน

1.2 หากความเชื่อมั่นแบบสอบถาม หาโดยสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha - Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) (บุญชม ศรีสะอาด, 2545ข : 99)

$$\alpha = \frac{k}{k-1} \left[1 - \frac{\sum s_i^2}{s^2} \right]$$

เมื่อ	α	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น
	K	แทน	จำนวนข้อของเครื่องมือวัด
	$\sum s_i^2$	แทน	ความแปรปรวนของแต่ละข้อ
	s^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนรวม

2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

2.1 ค่าร้อยละ (Percentage)

โดยใช้สูตร ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545ข : 104)

$$P = \frac{f}{N} \times 100$$

เมื่อ P แทน ร้อยละ

f	แทน	ความถี่ที่ต้องการแปลงเป็นร้อยละ
N	แทน	จำนวนความถี่ทั้งหมด

2.2 ค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean)

โดยใช้สูตรดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545ข: 105)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ	$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
	X	แทน	คะแนนแต่ละตัว
	N	แทน	จำนวนคะแนนในกลุ่ม
	$\sum$	แทน	ผลรวม

2.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

โดยใช้สูตรดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545ก: 101)

$$\text{S.D.} = \sqrt{\frac{N\sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ	S.D.	แทน	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนนแต่ละตัว
	$\sum X^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
	N	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

2.4 การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ (แบบสอบถาม) ที่เป็นมาตราส่วน

• ประเมินค่า (Rating Scale) พิจารณาด้านอำนาจจำแนก ความเชื่อมั่นและความเที่ยงตรง ดังนี้

2.4.1 ค่าอำนาจจำแนก โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายกับหาโดย

ใช้ (t-test) (บุญชม ศรีสะอาด. 2545ข : 97)

$$t = \frac{\bar{X}_H - \bar{X}_L}{\sqrt{\frac{S_H^2 + S_L^2}{N}}}$$

เมื่อ	t	แทน	อำนาจจำแนก
	$\bar{X}_H$	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มสูง

$\bar{X}_L$	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มต่ำ
S_H^2	แทน	ความแปรปรวนของกลุ่มสูง
S_L^2	แทน	ความแปรปรวนของกลุ่มต่ำ
N	แทน	จำนวนคนในกลุ่มสูงหรือกลุ่มต่ำซึ่งมี

จำนวนเท่ากัน

2.4.2 ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยใช้

สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ของ Cronbach (บุญชม ศรีสะอาด. 2545ข : 99)

$$\alpha = \frac{k}{k-1} \left[1 - \frac{\sum s_i^2}{s^2} \right]$$

เมื่อ	α	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น
	K	แทน	จำนวนข้อของเครื่องมือวัด
	$\sum s_i^2$	แทน	ความแปรปรวนของแต่ละข้อ
	s^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนรวม

3. สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐานในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างเป็นอิสระแก่กัน t - test (Independent Samples) (บุญชม ศรีสะอาด. 2545ก : 99)

$$t = \frac{\bar{x}_1 - \bar{x}_2}{\sqrt{\frac{(n_1-1)S_1^2 + (n_2-1)S_2^2}{n_1 + n_2 - 2} \left[\frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2} \right]}}$$

4. ทดสอบสมมติฐานที่มีความแตกต่างกันของค่าเฉลี่ย จากประชากร 3 กลุ่มที่เป็นอิสระต่อกัน ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวใช้ สถิติ F - test (One-way ANOVA) (บุญชม ศรีสะอาด. 2545ข : 118)